

*Recordo que em van explicar
un dia, quan era petit...*

Pseudònim: M. Memòria Pedrolo

—Mai no he vist cap fotografia de la iaia Alba, i això que he imaginat mil vegades el dia i el moment que li va canviar la vida, quan va conèixer l'avi Dídac.

—Com es van conèixer?

—L'avi era cinc anys més jove i ella li feia classes d'anglès.

—I on es van conèixer?

—Va ser a Benaura, el poblet on vivien. La iaia s'havia traslladat a viure allí després de la mort de la seva mare; de fet, la decisió va ser del seu pare, un home d'origen anglès que, en quedar vidu, va preferir quedar-se a la terra de qui havia estat la seva dona.

—I com te'ls imagines? Fent classes?

—No, no. Procuro imaginar-me de quina manera intentaven espavilar-se, ells dos sols, per aconseguir sobreviure enmig de tanta destrucció.

—Destrucció? A quina destrucció et refereixes?

—A tu no te'n van arribar a parlar mai, els pares, del que havien viscuts els avis?

—No... Què va passar? Què és, això de la destrucció que comentaves?

—La història és tan rocambolesca que, si te l'explico, em diràs que no hi toco...

—El que no comprenc és que no m'ho hagis explicat mai fins ara! Mira que has tingut dècades, per fer-ho... Però digues, digues... Que vull saber com va anar tot!

—Uns nois del poble van tirar l'avi al llac quan tot just tenia una desena d'anys.

—Van tirar l'avi al llac, dius?!

—Sí, sembla que el color de la pell no els agradava prou i, pel simple fet de ser negre, es van creure amb la ridícula superioritat i l'absurda potestat d'empènyer-lo a l'aigua...

—Però què hi té a veure, la iaia, en tot això?

—Va ser una d'aquelles coincidències de la vida. La iaia passava casualment amb moto per allí, de tornada a casa, i va veure l'escena. I és clar, de seguida es va llençar a l'aigua per rescatar-lo.

—Carai, així la nostra àvia és una autèntica heroïna!

—Sí que va ser una heroïna, sí... Però no pas per aquesta capbussada que va fer per salvar l'avi; o com a mínim no només per això. El pitjor encara havia d'arribar.

—Què vols dir? Què més va passar? Estava contaminada, l'aigua on havia caigut l'avi?

—No, no... no va per aquí. Justament l'aigua va ser el que els va salvar. Si alguna cosa va quedar contaminada va ser tota la resta.

—No entenc res.

—Ja és normal que no ho entenguis... Encara avui no se sap amb precisió què va passar. El cas és que, d'alguna manera o altra, mentre l'àvia rescatava l'avi d'aquelles aigües, uns extraterrestres van ocasionar la pràctica extinció de la humanitat. Bé, si no ens van eliminar va ser justament gràcies a la fortuna que va voler que els avis estiguessin submergits sota les aigües; d'aquesta manera van esquivar els efectes

d'aquell desastre. Sense saber com, havien esdevingut els únics supervivents de tot el planeta.

—Extraterrestres? Desaparició dels éssers humans? I ells els únics que van quedar en tota la Terra? Vols dir que no mires massa pel·lícules, tu?

—Sé que, aparentment, resulta del tot inversemblant... però t'asseguro que va anar així. Els pares no em van saber dir què va succeir exactament quan els avis estaven dins l'aigua: ningú ho va veure! Però el cas és que se'n van salvar. Algunes veus parlen de plats voladors, però no tothom gosa afirmar aquest extrem... Del que no hi ha cap mena de dubte és que, en sortir de l'aigua, ho van trobar tot completament destruït.

—I a tot el poble no va quedar ningú més?

—Ni a tot el poble, ni a cap dels poblets del voltant. Potser en alguna altra banda de món hi havia algú més banyant-se en algun riu o piscina, o fent submarinisme, i per tant potser també es devia salvar. Però aquí a la vora i que ells en tinguessin constància, absolutament ningú.

—Ospa!

—Sí, sí, és esborronador i al mateix temps aterridor posar-se a la seva pell!

—Els únics supervivents a la Terra... l'avi Dídac i l'àvia Alba!

—Adonar-se que estaven sols devia ser esgarrifós, francament terrible. Sent joves com eren, van haver de començar altre cop de zero. Se'm posa la pell de gallina només de pensar-hi!

—Si això fos cert... voldria dir que ells van salvar l'espècie humana?!

—Bé, potser ho agafes tot al peu de la lletra i en fas un gra massa... Ja t'he dit que podria ser que en alguna altra banda de món hi hagués més éssers humans que estiguessin també fent algun tipus d'immersió i que, per tant, col·laboressin també en

aquesta salvació de l'espècie, si ho vols dir així.

—Perquè, si no... voldria dir també que ara tota la humanitat som fills seus!

—D'acord: fem que van quedar diversos grupets escampats per tota la geografia mundial... Però igualment pensa quina feinada van tenir a reconstruir tant les seves vides com tot el que els envoltava, per poder fer front al dia a dia en un món destruït. No sabia ni per on començar, jo!

—Estaria bé tenir la possibilitat de construir un nou món a la teva mida. Posant les normes i lleis que creus més convenients, lluny de qualsevol interès aliè més enllà del teu simple benestar.

—Sí, sí... però no has pensat en l'altra cara de la moneda, oi? Si et poses malalt, què? I per aprendre tot el que falta aprendre a un marrec d'una desena d'anys, què? I si apareix algun enemic, què? Hi ha tants interrogants que se't deuen obrir de cop!

—I tant. Tens la sort de ser qui mana... però també l'obligació de ser qui vigila i qui cura i qui cuina i qui planta... Quina feinada!

—Si mai tinc temps... potser quan sigui gran i em jubili... m'agradaria poder narrar totes aquestes cavil·lacions que ara t'explico. Me les van explicar els pares de petita i, per ara, diria que no n'he oblidat ni un sol detall. Però em fa por que quan d'aquí a uns anys la memòria em comenci a fallar... Estic convençuda que aquesta història dels avis podria esdevenir un dels llibres més venuts de la literatura catalana!

—Un llibre? A nosaltres perquè eren els nostres avis, però vols dir que a la resta de la gent...?

—Jo penso que sí. És més, fins i tot crec que se'n podria fer una sèrie d'èxit per a la televisió o alguna mena d'adaptació per al cinema.

—Una pel·lícula de la vida dels avis?! I a qui vols que interessi, això?

—Imagina't que et submergeixes sota l'aigua i, en pujar a la superfície, tot ha

quedat destrossat i no saps què ha passat. Només veus ruïnes a banda i banda. I quan vas al poble o voltes per l'entorn t'adones que no hi ha cap més supervivent i que has de començar de zero per buscar-te la vida. No em diràs que no dóna de si, l'argument!

—Si ho vens així, potser sí... Però a tu et sembla prou versemblant? No ho acabo de veure clar, jo. De fet, aquesta història dels avis que m'has explicat... vols dir que va anar ben bé així? Perquè a mi no em quadra massa. És cert que els pares no van tenir temps d'explicar-me cap mena d'història dels seus orígens... però quan vam estar a casa dels oncles, la tieta m'havia parlat d'un avi que havia nascut en un castell, el de l'Aranyó, i que a més pertanyia a una família de la noblesa.

—No et creus el que t'explico jo, i et creus qui et diu que el teu avi era un noble que tenia un castell?

—Me n'havia parlat poc... però ara m'hi has fet pensar i me n'ha vingut el record.

—Ja saps que aquella tieta repapiejava bastant; li agradava molt buidar ampolles!

—Però per què m'hauria d'haver mentit?!

—Se n'expliquen moltes, d'històries, als nens petits. Se'ls omple de consells i de suggeriments i d'ordres i de vivències personals fruit de l'experiència dels progenitors... però també de contes fantàstics i de pel·lícules i aventures de ciència-ficció que poden fer-se passar com a certes aprofitant la seva ingenuïtat. I és clar, el pitjor de tot és que després no se'ls desmenteix tota aquesta dosi irreal que se'ls ha anat inculcant! I es va acumulant, formant una amalgama enrevessada... un pòsit que els queda allí solidificat fins que es fan més grans; hauran de ser ells qui —solets, i només en cas que alguna espurna de lucidesa i veracitat xoqui de ple amb aquella faula que els van inculcar— desfacin tots aquells llacets amb què els hem guarnit les històries que els hem anat explicant.

—Però la canalla no és pas ximple. Vols dir que no saben veure fins on arriba la realitat i on comença la invenció pura?

—A segons quines edats, segur que no. A més, no podem transformar-los en uns immensos contenidors on aboquem ingents quantitats d'històries de tot tipus, si em permetes la comparació, esperant que ells en facin una idònia separació i reciclatge, quan encara són incapaços de discernir entre fets verídics i els factibles i els incerts i els fantasiosos...

—Hi deu haver molt rebuig i poca matèria reciclable, en aquest sentit.

—No dic que n'hi hagi d'haver poca... però en nombroses ocasions pot traduir-se en descobertes que costen d'assimilar, una bona pila d'anys més tard, o fins i tot en majúscules decepcions. Una noció o una concepció que has tingut implantada tota la vida, ja des de ben petit, i un dia de sobte descobreixes que és una immensa farsa! Una gran mentida que t'ha fet viure enganyat durant dècades!

—I vols dir que el testimoni de l'avi noble del castell que la tieta relatava...?

—No ho sé, no ho sé. Què més te'n va dir, la tieta, d'aquest avi?

—Que va viure també a Barcelona i, això sí que ho recordo, que va omplir pàgines i pàgines de tota mena de relats i de poesies i obres teatrals i contes. I va escriure tant, que va esdevenir l'escriptor més prolífic de tot el país.

—A casa no he vist mai gaires llibres, jo.

—Potser es van quedar al castell...

—Si hagués escrit tant, vols dir que no seria molt més conegut i que nosaltres n'hauríem sabut molts més detalls des de sempre?!

—A vegades es valora molt més el que ve de fora i, en canvi, es menysté el que hi ha a casa... Ja saps que mai ningú és profeta a la seva terra.

—Però fins al punt de desconèixer-lo completament?

—La Humanitat és capaç d'això i més, creu-me.

—En saps gran cosa més?

—Crec que també va dir que va fer de professor, i que va estar molt compromès tant amb el seu temps com amb el seu país.

—No cal que continuïs... Amb una versió tan diferent a la que m'havien explicat a mi, ja no sé a qui creure, jo! I la veritat és que m'emociona més la idea dels nostres avis salvant la Humanitat...